

ШЫН

СССР ЭВИЛЕЛИНИҢ КОММУНИСТИК ПАРТИЯЗЫНЫҢ ТЫВА ОБЛАСТЫ БОЛГАШ
КЫЗЫЛ ХОРАЙ КОМИТЕТТЕРИНИҢ, АЖЫЛЧЫ ЧОННАР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ
ОБЛАСТЫ БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХОРАЙ СОВЕТТЕРИНИҢ ОРГАНЫ

Кижизилгенин школы (3 арин).
4. Шулуу-Маздыр.—Оруку-Шыныаң
малчыларында (3 арин).
Чуртаткалыг черлерин чаагайжыдар
(3 арин).
Редакцияга чаагаалар (3 арин).
С. Салчак.—Негедени — дымдылар
(3 арин).
«Шыныаң» материалдарынын изи-биле
(3 арин).
Вьетнамын бойдус-байлактары (4 арин).

Барын талам күтүрелерин шыны
барында чогу (4 арин).
Пуэрто-Рикада ажал сосоодышкыны
нытчыкчылар (4 арин).
Иштис Моода (4 арин).
Салыт армалары (4 арин).
Кубанын чазанын экономикалык кем-
челери (4 арин).
4. Иргит.—Алмал Ленинчилерин
байырамы (4 арин).

СССРЭ-нин хөй-ниити болгаш күрүне талазы-биле шылгарангай ажылдакчызы Н. С. ХРУЩЕВКА делегейин Ленинчи шаңналын тывысканы

Бремданын Улут орудуунга май 16-та байырыг хурал болган. Тайбын камгалаар болгаш быжыг-лаар дөм демиселди хөроонге шытарангай ачы-хавыаалары дөм СССРЭ-ниң хөй-ниити болгаш күрүне талазы-биле шытарангай ажылдакчызы эш Н. С. Хрущевка «Улустар аразында тайбынны быжыгалаары дөм» делегейин Ленинчи шаңналын ол хуралдан тывыскан.

СССРЭ-ниң Дөни Советинин түш күн чыгам кижилер улустар хуралдар салын байысалаалыг үстүр бүдүрүлгелерин болгаш туулугларының мурунчалары, Москва чогуу-нуң шалдыктын ажал-шылдыгы, партия, комсомол, профсоюз болгаш хөй-ниитинин өскө-дээ ар-ганизацияларынның төлөөкчилери, эртеринин, кулутурун болгаш уруу-чуулук ажалдакчылары до-луп келген. Тайбын камгалаалыг совет комитетинин кижилери, Тайбынны Бүтү-делегей Чөвүл-ленин Стокгольмда болган сессиядан-да Москва келген даштыкы тө-лөөр—КУР-нуң, Американын, Ав-стралиянын, Бразилиянын, Сенегал-дын, Моолун, Бразилиянын, Япо-ниянын, Бениянын, Француз Судан-нын, Угандалын, Чилинин, Ниге-риянын, Перуун, Венесуэланын болгаш өскө-дээ чурттарын төлө-лери, совет болгаш даштыкы кижилер, радиоуң, кинохроника-дан болгаш телевидениеди тө-лөөкчилери, чогаалчыларын Бүтү-дөм делегейде орудурун-биле хөй-хөй чурттардан Москва келген литераторлар база аңа турган.

14 шак. Байырыг хуралын президиумга тайбынны хөроо-дөм шыларангай делегациялар, «Улустар аразында тайбынны быжыгалаары дөм» делегей шаңнада-рын лауреаттары—Эвени Коттон, Анна Зегере, Го Мо-жо, Н. С. Тихонов, И. Г. Эренбург кестун келгенер.

Чыгаланнар оларын динимитти адыш чаксаалчылары-биле үткүп, улустарын байыралы чекетилин дөм эрес-шудуруг демиселди бот-тарынын ханы хүндүткен турарын өң-биле изерлегилер.

Эттер А. Б. Аристов, Н. П. Бе-длеев, Л. П. Брезнев, Н. Г. Игнатов, А. И. Кириченко, Ф. Р. Козлов, А. И. Микоян, Н. А. Мухомин, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрущев, Н. М. Шерин, П. Н. По-сислов, Д. С. Полянский президиумга кестун келгиле динимитти адыш чаксаалчыларын дымареп үгеп.

Делегейин Ленинчи шаңнада-рын камгалаалыг комитетти дарагы Д. В. Скобелевын, делегейин Ленинчи шаңнада-рын камгалаалыг комитетти кешитун Г. В. Александров үстүр бүдү-рүлгелерин мурунчалары, хөй-ниити организациаларынның төлө-лөкчилери, СССРЭ-ниң күрүне ажал-дакчылары, даштыкы ажалчылар президиумга олуттары эзелкен.

Делегейин Ленинчи шаңнада-рын эш Н. С. Хрущевка тыпысыр-га хообаштырган байырыг хуралды Д. В. Скобелевын өң өскө-биле азыткан.

Делегейин Ленинчи шаңнада-рын лауреаттыг хүндүлүг адыш Никита Сергеевич Хрущевка тывыс-каны хообаштыр делегейин Ленинчи шаңнада-рын камгалаалыг комитетти болгаш бүтү олу-рларынын өмүрүнүн аңа ол чүркетти ханызындан изил байыр чедирген.

—Эш Хрущевта тайбынны Ленинчи шаңнада-биле шаңна-лын ол шаңнада-биле чаагай идея-чүен артык доолур изереткен—деп ол чуталаан.—Эш Хрущев бо-дунуң ажал-чорудулаагында тай-бынга ынакшылыг даштыкы поли-тиказы—алгы-аңгы социал систе-маларды күрүрелерин тайбын чо-жа-хөлбө турарынын политиказы-ның Ленинчи принциптерин амы-далага чайгыш чок болгаш мо-га чок боттандырып, улустар аразында тайбынны болгаш байы-ралды быжыгалаарынын Ленинчи идеяларын амы үениң төөгүтү байыралдарын таарыштыр болгаш боттандырып чыгып-биле улам ылай хөжүдүрүлгө база чогаалчылар байыралын камгалакчылыг үс-гер-чижектерин көргүзүп, бүтү кижилерин аас-кежин дөм бүтү делегейге быжыг болгаш демократ-тыг тайбынны доктадып тургуза-ры дөм демиселди кайгамчык чүт-күлүг болгаш күзөл сорууту чо-ру-луп турар.

Делегейин Ленинчи шаңнада-рын эш Никита Сергеевич Хрущевка оон тайбынны камгалаар болгаш быжыгалаар дөм демиселди оңа шы-ларангай ачы-хавыаалары дөм тыпыс дугайында мезгил бүтү делегейин депшилагил хөй-ниити-ни оңа өөрүшкү-биле уткаан. Де-легейин Ленинчи шаңнада-рын эш Хрущевка тыпыс дугайында шитилерин үндүрүш, бистин комитет-тинс тайбынны быжыгалаар та-лазы-биле эш Хрущевта чаагай ажал-чорудулаагы бекке үлөсүп турар улустарын тура соруун иле-реткеени ол бүтү көргүзүп турар.

Импералистерин чаз дайыны белектер чорутууга улустар дөм демиселди тайбын дөм улустарын шимчө-шкенин эш Хрущевта улустар-ла-лыг кылдыр көрүп, тайбынга ынак-шылыг бүтү күштерин илдеп-кай-лыг болгаш организациалыг хемчеге-ри импералистерин дайымыр бө-лүктүрүп кычкытырбас болгаш бүтү делегейге быжыг, үр тайбын-нын хандырар артыгы кылдыр си-нап турар деп Д. В. Скобелевын чуталаан. Быжыг тайбынны хан-дыралыг делегерей программалы-нын Совет чазак эш Хрущевта шуут кижизилгиле-биле ажалдан-каан. Германия-биле тайбын керээнин чарар дугайында болгаш Берлин айтирарынын талазы-биле оң саналдарын чер болганда тай-бынга ынакшылыг күштер деткил турар, чүге дөргө ол айтирарлар-ын шитилерин Европага болгаш бүтү делегейге тайбынны быжыг-лаарында чедиреп келгил кийик.

Эш Хрущевка баштаткан Совет чазактын чорутуу турар тайбын даштыкы политиказы колониализм-ге улустар национал-хосталгаалыг шим-чөшкенин илдеп-кайлыг деткил ту-рарында, хосталган улустарын им-пералистерин халлашканынан кал-ганга дөм демиселдер, коопсуз хөжүдүлгө чурттарга ас-сеткилди дуулашчыны көргүзүп турарында база чырыкчаларын изерлегилер.

Никита Сергеевич Хрущев ато-нуң дайын белектелине улустар ту-руштук болгаш чайгыш чок дем-иселди болуп, адрозут чексикти болгаш оон шенелдерин хурттар чорутуу чедип алырын чүткүлүг орадаалыг турар.

Дайынарны болдурбас аргалы-нын дугайында бүтүрелди эш Хру-щевта болуп бүтү чуталаалары, бо-дунуң бүтү ажал-чорудулаагында барымдалан турар деп эш Д. В. Скобелевын чуталаан. Делегейге дайынын айымын чок кылдыр аргалынын дугайында делегей байламын ханы аналитер көөрүтө үндөмдөткөн түнөл тайбынга ынакшылыг бүтү кижилер төрө-лөгенин соруу кирип турар.

Эш Хрущевта калдык чаагай болурун, үр чылдарда чурттарын, аас-кежини болгаш бо-дунуң тай-бынга ажалыг чаагай ажал-чору-дугалаагы чаз-чаа чедип-кайлыг болурун Д. В. Скобелевын бүтү сактып сеткилден күзөп чутала-ан.

Хөй-ниити болгаш күрүне тала-зы-биле шыларангай ажалдакчыга бекки шаңнада-рын академик Д. В. Скобелевын байырыг хуралды кижилер динимитти адыш чаксап турда тывыскан.

Президиумга пионерлер кестун келгиле адыш чаксаалчыны аңа база дагы эгелөөн. Эш Н. С. Хру-щевка олар чекетер тудускан.

Тайбынны Бүтү-делегей Чөвү-ленин дарагында орадакчылы Го Мо-жо илдирге үнүп келген.

Делегейин Ленинчи шаңнада-рын эш Хрущевка тыпыс дугайында дымалыг кылдат улустар өөрүшкү болгаш соруу киришкени-биле утка-ан деп ол чуталаан. Бекки шаң-нада-биле хообаштыр эш Хрущевка кылдат улустун өмүрүнүн эш Го Мо-жо сеткилди ханызындан изил байыр чедирген.

Кижилер төрөлтөткөн аас-кежи-нин болгаш чекетилин чыгыш кү-шүндө чер делегейге мөчүшкүчү чок болурун, дайынар чок болу-рун, харын хосталга, деп өргө бо-лгаш быжыг тайбын хандыртыган турарын күзөп чораш шыларангай кижилер төгүтө эвөөн эвөө турган. Оон туржук ову улустар эвөө кемчө-лөргө боттандырынын планарын кылдып, боттарынын күзөшкенин амыдалага боттандырып орадакчы

чораш кижилер бекки турган. Ий-чалжак оларын чүткүлдери кем-чө-дө түнөл чок болуп тургу-лаан. Харын чүтө Маркстын бол-гаш Энгельстын номиналарын амында эртерин социализм көс-түп келген болгаш харын чүтө инчан быжыг тайбын чорутуу ай-тып турар эртерин теория тургу-тунган.

Эш Хрущев шыларангай маркс-исч, Ленинни хөроон шимчө салгакчы болуп турар деп Го Мо-жо чуталаан. Кам-кыш оң чы-ларын дугурунда оон бүтү ажал-чорудулаагы бүтү делегейге тай-бынны камгалаалыг хөроонге улустар салымшын болуп турар. Бүтү делегейге тайбынны түв болуп турар Совет Эвилени улам-на кай-гамчык, улам-на күчү-шылдыг болган турарында бүтү күшү бери-лшен, Совет Эвиленин улустар учуруларын бирөөсү болуп, бо-дуну шыларангай мерген ула-нын болгаш маалыг чаагай ар-ганизациаларын ол улам-на калба-биле изерлеп көргөсөн.

Бүтү делегейин чурттарын улустарын хосталга болгаш дөм өргө дөм демиселге улаанган кү-женишкенин тайбынны чыгыс дашык кылдыр агып кирер дөм демиселге бүтүрелди бис.

Эш Хрущевта 65 хар хараалын чоокта чаз демиселден бис деп Го Мо-жо чуталаан. Совет Эвиленин коммунисттиг нияталады эш Хрущев тургузып дөм, бүтү делегейге тайбынны долу маалыгы болгаш кижилер төрөлтөткөн аас-кежин дөм оон сонгаар-лаа мога чөз ажалдарын күзөп тур бис.

Тайбын күштерин түв—Совет Эвиленин алдары дөм, Кыдат-тын болгаш Совет Эвиленин улустарын аразында ажал-дугу-ла бузулбас найыралын алдары дөм, бүтү делегейге тайбынны алдары дөм эш Го Мо-жо йөрөөлөр салган.

Шаңнада-рын нургулайында-ла чазактарын баштынар тыпыс чүвө болгаш деп Эвени Коттон чуталаан. А ботун роолдар соошкан-га, ычканга бүтү кижилер төрө-лөгенин байыр чедирип турары тай-бын дөм улустар демиселди Никита Сергеевич Хрущевта делегейге хөроон шитилерин чөвө кайгамчык-тыр. Моон учу-рунда бо байыралыг хүн дашты-ны чурттарын төлөөкчилери бот-тарынын үнү совет кижилерин үнүге каттыштыр турар.

Тайбынны хөроо болза Никита Сергеевич Хрущевта бүтү күжү берип турары алымын улустар хө-рөк ол-дур. Улустар аразында тай-бынны камгалаар болгаш быжыг-лаар талазы-биле оң чаагай кү-женишкенин бүтү чурттарга тай-бынны талазакчылары боттары-нын мога чок демиселди-биле дет-кил турарын ол билди азын, бот-тарынын ажал-төдөрүнүн, ө-бүлө-леринин аас-кежинин азымын камгалакчылары, оран делегейге бү-тү-ле кайгамчыктыг чүвөни кам-галакчылары болуп турар бүтү де-легейин хөроон шитилерин дайында улустарын демиселдин күш-аалын-да, үе-шагы-даа харам-намызын Никита Сергеевич Хрущев билди азын деп Эвени Коттон чуталаан.

Тайбынны миллион-миллион совет талазакчыларын өмүрүнүн эш Н. С. Хрущевка байыр чедирип, тайбын камгалаалыг совет комитетин дарагы Н. С. Тихонов чүвө чуталаан.

Чүгө бөгүтү хүн дөм, кижилер төрөлтөткөн тайбын келер үеи дөм, агрессияга улустар, миллион-миллион кижилерин база дагы кырып халдырыпга улустар, соок дайында улустар демиселди турар эвөө, харын база чүгө бистин чур-тувустун улустарын эвөө, харын өскө-дээ чурттарын улустарын салым-чолун база эргип үлөсүп турар боорларга тайбынны бүтү өнүктүрүп силерге быжыг бүтүрүп, ханы ынакшып турар деп ол чуталаан.

Кижилер болза оран делегейге ыркын шалын чурттарын күзөп турар деп эш Тихонов чуталаан. Тайбын дөм шыларангай демисел-чи, тайбынга ынакшылыг Ленин-чи даштыкы политиказын талазак-чызы болуп, ову амыдалага чедип-кайлыг боттандырып, тайбын-ны хөроонге үеи тилдегени чедип

СССРЭ-ниң хөй-ниити болгаш күрүне талазы-биле шыларангай ажалдакчылы Н. С. Хрущевка делегейин Ленинчи шаңна-лын тывысканы (1 арин).
Н. С. Хрущевта чуталаалыг допчула-лы (1 арин).
Амырал байлакшын, кулутра бекип турар (2 арин).
Л. Чадимба.—Чурттанган чуртталга (2 арин).
М. Серен-Доржу.—Партияжи дашыг—

алыр силер дөргөнтө олар силерге бүтүрүп турар.

Москвадын алдарыг совет ажал-чүтүрүшүнүн төлөөкчиси—А. В. Викторов илдирге үнүп кел-ген. Күрүнеин 1-ги подшник ас-тунуң хөй муң кижилер коллек-тивинин дашканын боттанды бекки шаңнада-биле—улустар Ленинни адын эгелөөн шаңнада-биле хообаштыр Никита Сергеевич Хрущевка ол чү-ркетти ханызындан байыр чедир-ген.

Капиталисттиг мөчүшкүчүнүн бүтү-ле аар-бергезин бо-дунга чү-күтүп эрттерген, амыдалан тура улустун аас-кежин дөм демиселге бо-дунуң бүтү амырал-чуртталга-нын берген болгаш политика база хөй-ниити талазы-биле шыларан-гай ажалдакчы болуп берген ажал-чүтүрүшүнүн үлөсү-чүлөсү кылдыр Никита Сергеевич силерни көрүп турар бис деп ол чуталаан.

Москва областын «Ильичини оруу» колхозундан саяны Т. В. Чугунов чүвө чуталаан.

Коммунисттиг тилдегенин чөвү-дүрүп бар чуртун бистин улустар чуртувустун тайбынга ынакшылыг чоругу-биле совет кижилер чоругуларын турар деп ол чуталаан. Чөвү чымын контрол чуртагаларын сактып келгиле чү-

Улустар аразында тайбынны быжыгалаар дөм Ленинчи шаңнада-рын лауреатлыг хүндүлүг адыш мендээ тылыска дугайында делегейин Ленинчи шаңнада-рын талазы-биле комитетке чүркетти хан-зындан четтергенин илдерини хамыктыг мурунда чөшкөсүп көртүр деп ол чуталаан.

Делегейин Ленинчи шаңнада-рын мендээ тыпыс дугайында айтир-гыны силер шитилерин турарында чүгө мөң бо-дунуң ажал-чоруду-ла бузулбас найыралын турган эвөө силер дөргөнтө билди турар мен. Со-вет улустун болгаш бистин партия-лыстын, чазавыстын күзөл-соруун күжүсүн турар кижилер мен. Мычан-га, мендээ Ленинчи шаңнада-рын ты-лыска чорутуу тайбын болгаш бү-тү нияттын айымы чок чоругу дөм демиселге совет улустун кайгамчык улустар күженишкенин болгаш өндүр салымшын күзөп көр-гөн ол кылдыр көрөк. Тайбынны камгалаалыг мөң кижилер миллион-миллион кижилерин иле-пейл хөдөлүшкени-биле, оларын боттарында-биле болгаш сеткилдерин көзүсүп турар деп эш Н. С. Хрущев медегален. Тайбынны хө-рөо тилдегени дөм бо-дунуң бүтү-ле күштерин дөргөнтө, мендээ чети-рер бүтү-ле аргаларын ажалдарын-ны эргип өндүстөр силерге бүтүр-лүп тур мен.

Улустар аразында тайбынны болгаш найыралын Ленинчи идеялар совет күрүнеин даштыкы поли-тиказын үндөшүн болуп турар дөргөнтө эш Н. С. Хрущев медегален. Дайын човаланын болгаш го-гаралды чедирген ыныг ө-бүлө-нин совет чурттан тывары берге. Бистин чуртувус амы үениң өң-өң гуманизм идеяларын түс ту-дукчу болуп туржук турар. Улустар аразында тайбынны болгаш найыралын идеологияны кижилер кырып халдырыпга аразы-ныг идеологияны улустар тургу-зуп турар бис. Улустун, көзө ажал-агынын, эртерин болгаш ку-лаарын хөжүдүр талазы-биле совет улустун шыларангай чедип-кайлыг-нын дугайы эш Н. С. Хрущев оон ылай чуталаан. Украинга болгаш Молдавияга бо-дунга чурт-тарын салгындаткан, партиянын XXI съездинин ажалдан кылган болгаш бүтү улустун чүтүлүгүнүн көргөнтө улустар ажал-агы хөжүдө-ленин чедип чып панын күжүсүр дөм кижилер улустар көрү-лүшкү-биле ажалдан турар-дыр дөргөнтө ол чуталаан. Бистин чедип чып паныс Совет Эвиленин тайбынга ынакшылыг чүткүлө-рин изерлеген болуп деп бары-ламын кым-даа ыныг эвөө деп шы-даас.

Тайбын дөм чедип-кайлыг дем-иселерин кайгамчык улустар ар-гал-даа хөдөлүшкенин кижилер күштерин эгерткенин үндөшүнүн бар ыныг үеи бис чурттан тур-рар бис деп эш Н. С. Хрущев ула-н-

рөк өөрүп келер. СЭКП-нин XII съездинин айтирары ол улустар чаагай планын күжүсүр чоруп бистин чуртувустун экономиказын, кулутуразын болгаш эртеринин көсүтүп көрбөс чекетилин кийин хандырар. Моон учурунда бистерге тайбын хөроо, моон учурунда дайында улустар илдеп-кайлыг демиселди турар бис.

Мен болгаш мөң чуртун силер-ни амы делегейге тайбын дөм эш улустар камгалакчы болгаш демиселчи кылдыр санап турар бис деп тай-бынны бүтү-лүг чөвүленин дарагы Сундерал Н. С. Хрущевка хамарыштыр чуталаан.

Н. С. Хрущев болза Панч-шилди принциптерин, күрүнеин аразында божа-хөлбө доганаашкынын принциптерин амыдалага чайгыш чок боттандырып шычы сеткил-биле күзөп турар деп Сундерал ме-дегален.

Нацпар, расалар, шаңналар болгаш динтер аразында чоокшу-лашканын бистин үеиште хамыктыг хөй чүтүлүг кылган чуртга Н. С. Хрущевта үтүрү-биле оратор байыр чедирген.

Эш Н. С. Хрущевка хамарыш-тыр «Улустар аразында тайбынны быжыгалаары дөм» делегей шаңна-лын лауреатлыг немч чогаалчы Анна Зегерстин чуталааны болза:

Тылаан. Дайынын черле шуут к-чө-хөңү чок чоругу-биле улустар си-лыктын турар хөроо, олар боттары-нын күженишкенин каттыш-тырган, агрессия күштер алып өр-тер арта чок моондаларын тургу-зуп хөроо. Бистин хүнөрүлөсте тайбын дөм демисел кижилер бот-туну ымыктыг хүзөлгөн болур.

Тайбын дөм демиселди кайгам-чыч улустар-биле байыралын айт-кыш, кижини улаанын өндүр улустар ажалымын—атомнуг адронуг энергияны импералистер дайында бараан болурунча улаан-на, а ол чорук келер үедеги дайы-нын шыныралы болгаш уруксуз-данын дугайында кижилерин боттарынын үндөшүн-биле эскерткен деп эш Н. С. Хрущев медегален. Бир эвөө ымыг дайынын кытып келерин боттандырат болза, калла-оп-миллион кижилер өлүп кырып болгаш дымнан көрбөс хооу-ралды ол болдурар дөргөнтө ам кым-даа ыныг болбас деп шыдаас.

Мычанга, дайынын өскүдө-лөгөнтө ажал өртө арта чок моон-даа ам-на тургустунган туржук дөм, тайбынны камгалап турар бү-тү-ле кижилерин хөдөлүшкенин шы-өң чидирбеп турган улам илдеп-кайлыг-биле каттыштырып, чер бөмбүрөөнүн бүтү кижилерин кү-женишкенин күш харанам-ый турган чыгыс агыш кылдыр ботун каттыштырып чедип алы-ры өргөжөк чутуга. Социалисттиг чурттарын кижилер ову эки ме-дереп билип турар. Японияда, Анг-лиада, Барын Германияда, Фран-цияда, Италияда, а ол ышкан Кат-тышкан Штаттарда болгаш өскө-дээ чурттарда кижилерин калба мас-сазы оон улам улустар-биле меде-реп билип өгөшүр турар. Колониалдыг хамарыларын хосталган Индия болгаш өскө-дээ тайбынга ынакшы-лыг чурттар дайынын чайлаарын хөроонге улустар салымшын кийрип турарлар.

Барын Германиянын, АКШ-тын, Англиянын, Франциянын, Япония-нын, Италиянын улустарында чаа дайын болуп бе азы болбас бе—деп айтирарын шитилерин талазы-биле оңа улустар харымсалга оонакып турар. Бир эвөө миллион-миллион америкаанар, немелер, англича-нар, французтар, японнар, италий-нар чаа дайында улустарын үнүг чыгыс үн-биле көлүрүткөн болу-ларын күзөл-соруунга улустар хө-дөлүшкүчү ыныг күш тывыл-бас-ла болгай. Социалисттиг бүтү чурттарын улустары-биле бир де-мей совет улустар оларга холун су-варында болгаш дайын өскүдүлө-рин оорунга күжүдү моондалыг оларын-биле калды тургузарында көзөдө беле.

Термодолуг шенелдерин со-салырын дугайында айтирарын оонак чуталаан, ол чедип алын-ган турар, улустар боттарынын кү-зөшүн чедип алып болгаш агаар-ын хорангаар чоругу черле со-кар дөргөнтө бүтүрелди аи

Бо шаңналы тайбынга силерин камгалаан бүтү-ле чүтүлөр дөм силерге тыпыс турар-дыр, оон-би-ле калды ол болза тайбынны чаагай чорутууга таарыштыр силерин шы-даарынд бүтү-ле чүтүлөрин моон сонгаар-лаа силерин кылдырыпга ханы бүтүрелди илдерип болуп ту-рар-дыр. Чүгө дөргө тайбын чөвү-лө-чүтүлүг тайбынны хандыра-рында дуулап турар күш-биле кү-жүп турар чуртун хөй-ниити бол-гаш күрүне ажалдакчы болуп турарынын билер бис.

Изы-буру чурттарын кижилер Н. С. Хрущевка тайбынны хөроо дөм шыларангай демиселчи кыл-дыр аажок бүтүрүп турар деп Анна Зегере медегален. Боттарынын бо-даларын болгаш салгыш-сеткил-дерин талазы-биле көчүтүп аны-бүтү кижилерин ол боттанды бүтү кижилерин аажок үр маан кел-гени, Женевада чөвүлө хуралда даш-тыкы хөроон илдерип чыгыш чөвү-лө хөроонге силерге улам-на улустар күшү берип турар деп ол чуталаан.

Бистин чуртувустун бүтү оол-дарын болгаш кыстарын салгыш сеткилди изерлеп-кайлыг, найысала-ды аныктарын өмүрүнүн электролааа адронуг ажалы-нын Галина Спашкова чүвө чута-ла-

лаан. Бекки шаңнада алганы-биле хообаштыр Никита Сергеевич чүркетти ханызындан байыр чедир-ген, оң чуталааны болза:

Бистин төрөн Коммунисттиг пар-тиястын, Ленинчи Төп Комитет-тин хүн бүтү салгыш салымшын, эргип Никита Сергеевич силерин салгыш салымшын туржук көрүп турар бис. Аныктар му-рунга бо-дунуң чуталааларында берип келген мерген улаанын ай-тымшын аныктар коммунисттиг ни-тиелдин илдеп-кайлыг болгаш меде-реп тургустуларын оң кижилерин боттарыныска шитил-дип алыр бистерге дуулап, бүтү чурттарын улустарында тайбын-нын хандырынын улустар хөроонге бараан болуп, күш-ажалыг маалы-дыг чоруткан бистерин кийгирип турар. Улустар көдүрүшкү-биле ажалдан турар бис, чүгө дөргө бистин күш-ажалымын—ол улустар эвөө-лаа бек, Никита Сергеевич силерин бүтү күжүсүн берип турарын тайбынны камгалаалыг хөроонге дөм-дө салымшын болуп деп чү-вөн билер бис деп Г. Спашкова чуталаан.

Харык

